

Vinkkejä vaikuttamiseen aluevaalit 2022

Miksi vaikuttaa?

Suomeen muodostetaan 21 hyvinvointialuetta, joihin tulevat päättäjät valitaan su 23.1.2022. Vaalit ovat Suomessa ensimmäiset. Ne eivät koske helsinkiläisiä. Nyt valittavat päättäjät tulevat päättämään vuodesta 2023 alkaen hyvinvointialueenne terveyden- ja sosiaalihuollosta sekä pelastustoimesta.

Alueenne rakenteita luodaan paraikaa. Siksi vaalit sekä vuosi 2022 on tärkeää aikaa kertoa päättäjille, mitä toivotte alueenne sosiaali- ja terveydenhuollolta sekä pelastustoimelta.

Reuma- ja tule-sairaiden arjen haasteiden ja toiveiden esiintuominen hyvinvointialueellanne on tärkeää. Mitä suurempi joukko kertoo niistä valmistelijoille ja virkamiehille, sitä enemmän he tulevat ajatelleeksi sairastavan arkea. Silloin he myös toivottavasti toimivat asioiden edistämiseksi.

Vaikuttamista ei kannata pelätä. Kaikki, mikä lisää ihmisten tietoisuutta reuma- ja tule-sairauksista ja alueellanne toivotuista muutoksista on vaikuttamista.

Alla olevasta listauksesta voi valita itselle ja omalle yhdistykselle sopivimpia toimia. Korona-aikana voi olla tarpeen keksiä vaihtoehtoisia toiminnan tapoja. Voisiko jotain tehdä esimerkiksi etänä?

Lopussa on tietoa liiton aluevaaliviestistä, hyvinvointialueen strategiaan vaikuttamisesta ja lisätietoja vaikuttamisesta.

Vinkkilista eri vaikuttamismahdollisuuksista

1. **Kirkasta se, miksi sanomasi on tärkeä.**

Esimerkiksi [liiton aluevaaliviestin](#) tärkein sanoma on, että paikallisten yhdistysten toiminta on turvattava ja reuma- ja tule-sairaille luotava sujuvat hoitopolut. Jotta voit vakuuttaa muut asian tärkeydestä, on hyvä kirkastaa se itselle. Mitä kaikkea teette, kuinka montaa kosketatte, mikä vaikutus ja hyöty yhdistyksenne toiminnasta on alueelle? Miksi sujuva hoitopolku on tärkeä?

2. **Tiedota ja rohkaise jäseniä mukaan.**

Yhdistys voi lähettää Reumaliiton aluevaaliviestin tiedoksi jäsenille tai käsitellä niitä kokouksessa ja rohkaista tuomaan asiaa esille eri tilanteissa. Vaikuttamisesta voi myös keskustella yhdessä ja muokata omaan hyvinvointialueeseen sopivat vaaliviestit.

3. **Asetu itse ehdolle.**

Lisätietoja löydät [vaaleja käsitteleviltä nettisivuilta](#) tai omasta kunnastasi.

4. **Keskustelu päättäjän/ehdokkaan kanssa.**

Kerro rohkeasti miltä asiat reuma- ja tule-sairaana vinkkelistä näyttävät. Voit myös vain ojentaa Reumaliiton paperisen aluevaaliviestin tai oman muokatun viestin. Monet ehdokkaat ovat vaalien alla tavattavissa vaaliteltoilla.

5. **Nettisivuille ja someen tietoa.**

Netissä viesti välittyy eteenpäin. Yhdistyksen omilla nettisivuilla voi kertoa Reumaliiton tai yhdistyksen omasta aluevaaliviestistä ja laittaa linkin, joka vie liiton tai yhdistyksen sivuille. Sosiaalisessa mediassa voi asiasta myös viestittää.

6. **Lista alueenne reuma- ja tule-sairauksien asioissa aktiivisista ehdokkaista.**

Voitte koota listan reuma- ja tule-sairauksien asioista kiinnostuneista ehdokkaista. Listaan aiotuilta on kuitenkin hyvä pyytää suostumus asiaan. Kootun listan voi tulostaa yhdistyksen tiloihin, laittaa nettisivuille tai jakaa esimerkiksi somessa.

7. **Postia puolueille ja aluevaaliehdokkaille.**

Oman alueen ehdokkaita voi lähestyä sähköpostitse ja lähettää Reumaliiton tai yhdistyksen oman vaaliviestin heille. Tavallisellakin postilla lähetetty viesti otetaan vakavasti. Myös puolueiden piirijärjestöjä voi lähestyä ja pyytää heitä välittämään viestiä ehdokkailleen sekä huomioimaan viestinne puolueen ohjelmissa.

8. **Aihe esille vaaleihin liittyvissä tilaisuuksissa.**

Esimerkiksi panelisteilta voi kysyä ovatko tietoisia mitä kaikkea tärkeää yhdistyksenne tekee ja siitä, että yhdistysten rahoitus tulisi turvata. Hoitopolun tärkeyden voi myös nostaa esille. [Liiton nettisivuilla](#) on yleistä lisätietoa keskustelujen tueksi.

9. **Kirjoita mielipidekirjoitus.**

Paikallisten lehtien mielipideosastoihin voi kirjoittaa ja nostaa esille tärkeitä asioita. Näin voi hyvin vaikuttaa siihen mistä keskustellaan ja lisätä muiden tietoutta asioista. Sama kirjoitus kannattaa laittaa yhdistyksen nettisivuille ja levittää sosiaalisessa mediassa.

10. **Ehdokkaalta kirjoitus.**

Ehdokkailta voi pyytää kirjoituksia tai blogeja yms. omiin lehtiin tai nettiin. Aiheena voi ehdottaa itselle tärkeitä ja/tai vaaliviestin asioita.

11. **Ehdokas/päättäjä puhumaan tilaisuuteenne tai kokoukseenne.**

Omissa tilaisuuksissa voi kertoa teille tärkeistä asioista sekä keskustella vierailijan näkemyksestä niihin. Heille voi myös lähettää viestinne etukäteen nähtäväksi.

12. **Vaalitilaisuuden järjestäminen.**

Toimijat voivat järjestää esimerkiksi vaalipaneelin tai yleisötilaisuuden. Niitä voi järjestää yhdessä paikkakunnan muiden järjestöjen kanssa. Keskustelua ja kysymyksiä voi tehdä esimerkiksi Reumaliiton tai oman yhdistyksen vaaliviestin pohjalta.

13. **Yhteistyö alueen muiden järjestöjen kanssa.**

Löytyisikö alueelta muita järjestöjä keiden kanssa tehdä yhteistyötä, jakaa kustannuksia ja vaivaa? Asian esille saaminen on myös helpompaa, mikäli siinä on mukana useampia tahoja.

14. **Kiittäkää kun on aihetta.**

Jos joku ehdokas, päättäjä tai virkamies on toiminut mielestänne hyvin, antakaa kiitosta. Se on yhteistyölle hedelmällistä ja kertoo päättäjille, että heidän toimiaan seurataan.

15. **Kertokaa jäsenille toimista ja juhlistakaa onnistumisia.**

Jäsenille kannattaa kertoa vaikuttamistoimista ja juhlistaa aikaansaannoksia. Siten ihmiset saavat tietoonsa, että olette aktiivisia ja toimilla on ollut vaikutusta.

Aluevaaliviesti

Reumaliiton aluevaaliviesti on tehty koko Suomea kattavaksi. Mikäli teillä on omalla alueellanne polttavia ajankohtaisia asioita, niin voitte tuki tuoda niitä esille omassa vaikuttamisessanne.

Aluevaaliviestillä haluamme herättää keskustelua reuma- ja muille tule-sairaille sekä paikallisille yhdistyksille tärkeistä asioista. Tavoite on, että näkemyksiä kirjataan hyvinvointialuestrategiaan ja suunnitelmiin sekä se, että alueen päättäjät ja virkamiehet huomioivat ne alueen tulevaisuuden suunnittelussa ja käytännön toimissa.

Hyvinvointialuestrategia ja siihen vaikuttaminen

Aluevaaliviestimme yksi tarkoitus on vaikuttaa hyvinvointialueen strategiaan.

Hyvinvointialueen ylintä päätösvaltaa käyttää neljän vuoden välein vaaleilla valittava aluevaltuusto. Aluevaltuuston on tehtävä hyvinvointialuestrategia, jossa päätetään muun muassa palveluiden järjestämistä ja tuottamista koskevista linjauksista, palvelutavoitteista sekä asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista.

Strategiaan ja sen toimeenpanosuunnitelmiin on tärkeää saada **kirjauksia yhdistysten merkityksestä ja rahoituksesta**. Näin on todennäköisempää, että se myös toteutuu käytännössä.

Koska aluevaltuusto päättää strategian, voi vaikuttamisen toimia suunnata nimenomaan aluevaaliehtokkaisiin ja puolueisiin (esim. puolueiden piirijärjestöihin). Ehdokkaisiin voi vaikuttaa ennen vaaleja, ja valituksi tulleisiin vaalien jälkeen. Vaalien jälkeen kannattaa heitä muistuttaa uudelleen omasta viestistä, jotta se olisi päättäjällä mielessä linjauksia tehtäessä.

Hyvinvointialueilla valmistellaan jo strategiaa. Siksi omia viestejä kannattaa jo tuoda esille eri keinoin myös valmistelevalle taholle. Alueesta riippuu, mikä taho sitä valmistelee.

Edellä oleva vinkkilista auttaa strategiaan vaikuttamiseksi. Vaikuttamisen kohteena voivat ehdokkaiden ja valittujen poliitikkojen lisäksi olla strategiaa valmistelevat virkamiehet tai yleinen mielipide.

Lisätietoa vaikuttamiseen

Yhdistyksen vaikuttamisesta löydät enemmän tietoa Yhdistysnetin kohdasta toimiva yhdistys, vaikuttaminen. Siellä on myös tietoa hyvinvointialueiden valmisteluun liittyvästä vaikuttamisesta.

[Reumaliiton nettisivuilla](#) olevaa lisätietoa vaaliviestin teemoista voi hyödyntää. Sote-uudistuksesta ja vaaleista löydät [lisätietoa täältä](#).